

Motion till riksdagen 2012/13:A14

av **Gunvor G Ericson m.fl. (MP)**
med anledning av prop. 2012/13:12

Åtgärder inom arbetslöshetsförsäkringen m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår regeringens lagförslag i proposition 2012/13:12 såvitt avser punkterna 2 och 3 och punkt 1 med undantag för 43 §.

Motivering

Den parlamentariska socialförsäkringsutredningen (PSFU) fick nyligen förlängd utredningstid t.o.m. den 31 januari 2015. Kommittén ska överväga och pröva förändringar som ger en hållbar arbetslöshetsförsäkring för framtiden. I ljuset av det uppdraget blir de åtgärder regeringen föreslår i propositionen 2012/13:12 problematiska. Vi menar att det är bättre att avvakta utredningens slutbetänkande och inte genomföra mindre förändringar under tiden. Ett av de definierade problemen med dagens system är just att det saknar helhetssyn och är något av ett lapptäcke. Det är oöverskådligt för individen. De förändringar som föreslås i den aktuella propositionen utgår ensidigt från uppfattningen att det enbart är genom ökad kontroll och stramare villkor som arbetslöshetsförsäkringen blir en fungerande omställningsförsäkring. Vi menar att det är av yttersta vikt att arbetslöshetsförsäkringen tydligare utgår från ett rättighetsperspektiv för att det syftet ska uppnås. Med ett för individen tydligt regelverk, klart definierade krav och rätt stöd blir arbetslöshetsförsäkringen effektiv.

Med regeringens förslag om tydligare allmänna villkor för rätt till ersättning (4.2) flyttas makten från riksdagen till regering och myndigheter. Vi ser också behov av förtydligande vad gäller begreppet att stå till arbetsmarknadens förfogande och vill framhålla vikten av att beakta de olika diskrimineringsgrunderna i sammanhanget.

När det gäller regeringens förslag under 4.5.2 Uteslutning eller fränkännande (förlorad rätt till ersättning) när en enskild låtit bli att anmäla ändrade

Fel! Okänt namn på

uppgifter, anser vi att det är orimligt med dubbla straffrättsliga förfaranden. I nuvarande lagstiftning (paragraf 66) finns möjligheten att vid särskilda skäl fränkänna färre dagar. Denna möjlighet, som innebär en möjlighet att beakta individuella omständigheter och skäl, föreslås nu tas bort.

Det vanligaste fallen då "bara" fränkännande är aktuellt kan beskrivas som slarv (medvetet eller omedvetet) med att ta ut föräldrapenning eller sjukpenning enstaka dagar parallellt med ersättning från arbetslöshetskassa. Andra vanliga fall är att man glömt att man fått ersättning för några arbetade timmar eller någon ströddag på tillfälliga jobb. Självklart ska ingen ha dubbel ersättning, så pengarna ska ovillkorligen betalas tillbaka, men fränkännande 45 dagar plus krav på minst 80 dagars anställning med lön är för hårt om ingen individuell bedömning är möjlig. Sanktionen kan ge en ekonomisk påföljd som är många gånger större än den felaktiga ersättningen.

Om man jämför med studiestöd där liknande förhållanden kan råda hindras man inte från att få fortsatta studiemedel, om man bara betalar tillbaka (inklusive ränta). Även om den studerande har ett återkrav kan det göras en återbetalning utan att den studerande går miste om nya studiemedel.

Dessutom finns bidragsbrottslagen. Det är oproportionerligt att straff även kan utdömas enligt bidragsbrottslagen (2007:612) för samma bedrägliga beteende som kan leda till uteslutning eller att man förlorar rätten till ersättning (fränkännande av ersättning). Miljöpartiet menar att man inte ska ändra regelverket utan att ta hänsyn till hur dessa båda lagar kan samordnas.

Det är bra att det införs mjukare steg i 43 § Varning och avstängning från rätt till ersättning genom att fler åtgärdsgrunder införs, och att det ges en möjlighet att varna först innan en eventuell avstängning, samt att den tid som avstängningen gäller kopplas till om misskötsamhet upprepat.

Stockholm den 19 oktober 2012

Gunvor G Ericson (MP)

Mehmet Kaplan (MP)

Esabelle Dingizian (MP)

Ulf Holm (MP)